Hallituksen esitys laiksi eläinten hyvinvoinnista ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Maa- ja metsätalousvaliokunta
Susanna Ahlström
11.10.2018

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Yleiset periaatteet

- eläinten hyvinvoinnin edistäminen
- eläinten hyvä kohtelu ja eläinten kunnioitus
- ei tarpeetonta kipua tai kärsimystä
- laki koskee kaikkia eläimiä

Eläinlajien käytön rajoitukset

- Eri tarkoituksiin sallittujen eläinlajien ”positiivilistat”
  - lain liitteenä tuotantoeläiminä sallitut nisäkkäät ja linnut
  - lain liitteenä sirkuseläiminä ja kiertävissä eläinnäyttelyissä sallitut eläinlajit: ei enää kameleita eikä merileijonia
  - asetuksella seura- ja harrastuseläimet
- Eläintarhaeläimiä ei saa käyttää viihteellisissä esityksissä

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Parsinavetat

- Lypsylehmien ja hiehojen pitoa kytkettynä ei kielletä
- Muiden kuin lypsylehmien ja –hiehojen pito kytkettynä kielletään 5 vuoden siirtymäajalla
- Investointitukiasetus muutettu 3/2018
  - tukea ei myönnetä enää 2019 alusta:
    - uusien parsinavetoiden rakentamiseen
    - olemassa olevien laajentamiseen

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Parsinavetat

- Kytkettynä pidettyjen lypsylehmien ja –hiehojen jaloittelua/laidunnusta lisätään asetuksella
  - Nykyisestä 60 päivästä -> 90 päivään vuodessa
  - Ajallinen rajoitus kesäaikaan pois
  - Voimaan 2022 alusta lähtien
  - Vaikeaan sijaintiin perustuvista poikkeusluvista (nyt 22 kpl) luovutaan 15 vuoden siirtymäajalla
    - -> kaikki parsilehmät ja –hiehot pääsevät jaloittelemaan tai laiduntamaan
- Luonnos asetuksesta HE:n liitteenä

Emakoiden ja ensikoiden tiineytyshäkit

- **Tiineytyshäkkien käyttö kielletään**
  - uusissa ja peruskorjattavissa sikaloissa kielto lain tullessa voimaan
  - olemassa olevissa sikaloissa kielletään 15 v siirtymäajalla
  - tiineytyshäkissä pito **8 päivän ajan** sallittaisiin jatkossakin

    (-> emakot voidaan siirtää häkkiin heti vieroituksesta ja sen jälkeen ryhmään samaan aikaan, mikä vähentää tappeluita)
  - **siirtymistä häkittömyyteen pyritään tukemaan siirtymäkaudella** hyvinvointikorvauksen ja investointituen kautta

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Porsitushäkit

- **Porsitushäkkien käyttöä ei kielletä, vapaaehtoista siirtymistä vapaaporsitukseen tuetaan**
  - Korottamalla investointituen tukikelpoista kustannusta
  - Vapaaporsituksen hyvinvointikorvaukseen korotus:

    349 €/ey -> 436 €/ey havaitun suuren työmäärän takia
  - Hyvinvointikorvauksen toimenpide sallitaan osalle tuotannosta -> madaltaa kynnystä aloittaa vapaaporsituksen kokeilu sikalassa

Hevosten pilttuussa pito

- **Hevosten pito pilttuussa karsinan sijaan kielletään**
  - uusissa ja peruskorjattavissa talleissa kielto tulisi voimaan heti
  - olemassa olevissa talleissa siirtymäaika päättyy 1.1.2026

Vedensaanti

- **Nisäkkäille ja linnuille jatkuva vedensaanti niiden pysyvissä pitopaikoissa**

- Poikkeukset:
  - vastasyntyneet ja –kuoriutuneet
  - eläinlääketieteelliset syyt
  - laajoilla alueilla luonnonmukaisissa oloissa tarhattavat luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvat eläimet
  - poikkeukselliset ja vaikeat sääolosuhteet

  - Asetuksella ne pitomuodot, joissa jatkuvan sulan veden vaatimus on kohtuuton

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Pitomuodot, joissa jatkuvan sulan veden vaatimus kohtuuton (asetus)

- Igluvasikat
- Ammattimaiset rekikoiratarhat
- Turkiseläimistä samana vuonna nahkottavat eläimet

-> poikkeus jatkuvan veden vaatimuksen silloin, kun vesi jäätyy. Tällöinkin tarjottava sulaa vettä vähintään kolme kertaa päivässä. Muulloin oltava jatkuvasti vettä saatavilla.

- Turkiseläimet: siitoseläimille 9 v siirtymäaika jatkuvan veden vaatimukseen

ruokaa ja luonnonvaroja

Kivuliaat toimenpiteet

- Kivunlievitys pakolliseksi kaikkien kipua aiheuttavien toimenpiteiden yhteydessä
  - Poikkeuksena lievä ja hetkellinen kipu tai hätätilanne
- Vasikoiden ja kilien nupoutus
  - Eläinlääkärin tekemä rauhoitus ja puudutus, kipulääkitys
- Porsaiden kastraatio
  - Kipulääkitys

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Eläinjalostus 1/2

Laissa eläinjalostuksella tarkoitetaan kaikkea ihmisen hallinnassa tapahtuvaa eläinten lisääntymistä.

Tavoitteet

- eläinjalostuksella tulee pyrkiä elinvoimaisten, toimintakykyisten ja terveiden eläinten tuottamiseen
- jälkeläisten tulee kyetä lajityypilliseen elämään: liikkuminen, aistiminen, eläinlajille tyypillinen käyttäytyminen

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Eläinjalostus 2/2

- kielto lakiin:
  - merkittävää hyvinvointihaittaa jälkeläisille aiheuttava jalostusyhdistelmä
  - eläin, joka ei pysty lisääntymään luonnollisesti
  - eläin, jolle lisääntymisestä aiheutuu merkittävää hyvinvointihaittaa
- asetuksella tarkennetaan
- nisäkkäiden hallitsematon lisääntyminen estettävä

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Hallituksen linjaus: Koirien ja kissojen pakollinen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti

- **Koirien tunnistusmerkintä ja rekisteröinti säädetään pakolliseksi**
- Säännökset sisällytetään eläintunnistuslainsäädäntöön
- Kissojen vastaavat säännökset mahdollisesti myöhemmin
- Selvitys tekeillä:
  - mitä vaatimuksia virallisen koira- ja kissarekisterin tulee täyttää
  - millaisia kustannuksia siitä syntyisi
  - Kennelliiton rekisterin hyödyntäminen?
  - Selvitys valmistuu syksyllä 2018

Eläinkilpailut

- Eläinkilpailut, joissa eläin voi joutua alttiiksi kohtuuttomalle rasitukselle tai muulle kivulle tai kärsimykselle:
  - järjestäjällä vastuu, kilpailueläinlääkäri avustaisi järjestäjää
  - kilpailueläinlääkärin olisi ilmoitettava valvontaviranomaiselle, jos järjestäjä ei täytä velvollisuuksiaan

Lopetus

- Eläin tainnutettava aina ennen verenlaskun aloittamista
  - Siipikarjan teurastaminen omaan käyttöön
- Valvontakameroiden käyttö teurastamoiden valvonnassa
  - Ruokavirasto voi ottaa käyttöön

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Valvonta

- Uutta kehotus
  - rikkomus on vähäinen
  - viranomainen harkitsee kehotuksen olevan riittävä toimenpide
- Valvonnan maksullisuus
  - uusintakäynnit, kun lainsäädäntöä rikottu

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Kiitos!

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja